

YTTRANDE ÖVER BETÄNKANDET STATENS STÖD TILL TROSSAMFUNDEN I ETT MÅNGRELIGIÖST SVERIGE SOU 2018:18

Svenska Kyrkans Unga har tagit del av betänkandet
Statens stöd till trossamfunden i ett mångreligiöst Sverige SOU 2018:18.

Yttrande

Svenska Kyrkans Unga väljer att tillstyrka utredningens förslag.

Svenska Kyrkans Unga vill dock framföra följande synpunkter och kommentarer:

Beskrivning av Svenska Kyrkans Unga

Svenska Kyrkans Unga är en demokratisk barn- och ungdomsorganisation inom Svenska kyrkan, bildad 1993. Organisationen har cirka 14 000 medlemmar i åldrarna 0-30 år, fördelade på knappt 400 lokalavdelningar i hela Sverige. Svenska Kyrkans Unga har rötter i Ungkyrkorörelsen, en rörelse som syftade till att reformera och vitalisera Svenska kyrkans församlingsliv i början av 1900-talet. De nya verksamheter som initierades av Ungkyrkorörelsen organiserades i enlighet med ett mönster som övertogs av folkrörelserna som medlemsstyrda föreningar med representativa demokratiska styrformer.

Organisationen består av lokalavdelningar inom ett stift som tillsammans bildar ett distrikt. Dessa ingår i Riksförbundet Svenska Kyrkans Unga med en gemensam portalparagraf och två ytterligare syftesparagrafer som gemensam grund.

Sedan bildandet 1993, genom en sammanslagning av flera äldre barn- och ungdomsorganisationer, har Svenska Kyrkans Unga arbetat med miljöfrågor, HBTQ-frågor och människors lika rättigheter på det sexuella området samt påverkan i barnrättsfrågor, som implementering av barnkonventionen som svensk lag inom Nätverket för barnkonventionen samt gentemot Svenska kyrkan, vilket resulterat i utvecklandet av barnkonsekvensanalyser av beslut tagna på församlings- stifts och riksnivå inom Svenska kyrkan. Svenska Kyrkans Unga håller dessutom ett förmöte till Svenska kyrkans Kyrkomöte – De Ungas Kyrkomöte- där några av Kyrkomötets motioner ventileras av ombud, demokratiskt valda på distriktsnivå. Dessa motionssvar presenteras sedan för Kyrkomötets delegater.

Svenska Kyrkans Unga finansieras genom statsbidrag som religiös ungdomsorganisation via MUCF samt genom bidrag från Svenska kyrkan i form av rikskollekter 3 gånger per år. Det är viktigt att notera att en förutsättning för att Svenska Kyrkans Ungas lokalavdelningar och distrikt ska fungera är att de församlingar och stift inom vilka de verkar ställer resurser i form av lokaler, personal och i de flesta fall verksamhetsbidrag till lokalavdelningens och distriktens förfogande.

Synpunkter och kommentarer till utredningen

Svenska Kyrkans Unga väljer att kommentera några aspekter av utredningens förutsättningar och förslag.

Samhällsnytta

Som demokratisk uppbyggd religiös barn- och ungdomsorganisation bejakar vi de statliga bidragens motivering utifrån samhällsnytta. Vi vill dock poängtera att Svenska kyrkan, i sin egenskap av folkkyrka med verksamhet i hela Sverige, har organisation och resurser som i händelse av kris och katastrof ofta tas i anspråk av enskilda kommuner. Detta innebär att det är Svenska kyrkans representanter som möter barn och ungdomar i kris, oavsett religiös tillhörighet. Detta är i de flesta fall en tillgång men i vissa situationer också ett problem. Att i situationer som väcker existentiella frågor kring liv och död och livets mening möta en religiös representant uppfattas i regel som positivt även av människor av annan religiös tillhörighet, i synnerhet för människor med en mångkulturell bakgrund. Ibland kan dock ett sådant möte uppfattas som kränkande

då Svenska kyrkans lokaler och i synnerhet präster uppfattas som främmande och i värsta fall en otillbörlig påverkansfaktor.

Ett utökat bidrag till trossamfund där organisationsdelen blir den större delen av bidraget ser vi därför som positivt då det troligen ger ökade möjligheter för i synnerhet muslimska organisationer att ta hand om sina medlemmar även på små orter utan muslimska församlingar.

Vi ser att det finns problem med beräkning av antal medlemmar i de olika organisationer och bejaktar begreppet betjänade. För Svenska kyrkans del befår vi en utveckling där antal medlemmar inte kommer att motsvara antal betjänade, i synnerhet i händelse av kris och katastrof på mindre orter. Som tidigare påpekats används Svenska kyrkans resurser i hög grad vid dessa tillfällen. Detta behöver beaktas om bidragen till trossamfundens fortsatt motiveras av samhällsnyttan.

Stärkta demokratikrav

Svenska Kyrkans Unga är som tidigare nämnts en demokratisk organisation, uppbyggd på föreningsdemokratiska principer och mötesordningar. I vår organisation tränas medlemmar i demokratiska modeller, jämställdhet och respekt för individens rättigheter och skyldigheter. Denna modell är en i mycket västerländsk modell som bygger på judisk-kristna etiska principer om alla människors unicitet och lika värde, principer som de senaste hundra åren genomsyrat det svenska samhället. Det trossamfund som uppstår statlig ersättning bör i sin struktur och värdegrund bidra till dessa samhällets grundläggande värderingar. Trossamfund som har en patriarkal struktur med en annorlunda syn på jämställdhet mellan könen eller har företrädare som i en officiell roll uttalat sig på ett sätt som går emot kan i förekommande fall riskera att förlora sitt statsbidrag. Detta är rimligt men vi vill dock påpeka att vägen till gemensamma demokratiska värderingar snarare går genom interreligiös dialog än uteblivna statsbidrag. Ett organisationsbidrag innebär för trossamfundens ökade möjligheter till interreligiös dialog.

Religionsfrihet

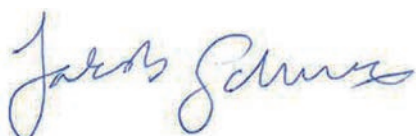
Svenska Kyrkans Unga bejaktar Maria Klasson Sundins slutsatser i avhandlingen *Barnets religionsfrihet – en villkorad rättighet?*

Rätt till andlig utveckling och till att bearbeta de egna livsfrågorna, enskilt eller i en religiös kontext är en väsentlig del av FNs barnkonvention. Genom att barn får möjlighet tillägna sig ett språk för livstolkning och då särskilt inom en religiös kontext minskar risken att tillvaron upplevs som meningslös och oförutsägbar, vilket i sin tur kan leda till ångestproblematik och psykisk ohälsa.

Religiös tillhörighet är en viktig del av många barns och ungas identitet i dagens Sverige. Denna kan bli en grund för diskriminering och ifrågasättande, i synnerhet i skolans värld. Även här skulle ett utökat organisationsbidrag ge centrala resurser för organisationer att skapa utbildningar och nätverk för att stötta religiöst utövande barn- och ungdomar i deras vardag. Genom centrala resurser ges också större förutsättningar för interreligiös dialog mellan olika trossamfund, något Svenska Kyrkans Unga redan arbetar för genom sitt deltagande i SKUR-nätverket (Sveriges kristna ungdomsorganisationer) inom SKR samt ett flertal interreligiösa projekt.

Uppsala 2018-08-28

För Svenska Kyrkans Unga

Jakob Schwarz, förbundsordförande